

Teksto suvokimo užduotis

Perskaitykite ištrauką ir klausimus. Dar kartą perskaitytę tekstą atsakykite į klausimus.

Ištrauka iš Juozo Apučio novelės „Lietus“ (novelių triptikas „Ak, Teofil!“)

Ką gi! Benas gali ir patylėti, tegul užveda šneką jos arba tegu šnekasi tarp savęs, o jam yra apie ką pagalvoti ir ką prisiminti, kiekvienas kampas kampelis pažįstamas. Va čia yra kažkokia įdomi įstaiga, kokie tenai kabeliai (na, laidai – telefono, o gal ir radijo), sako, net su pačiu Berlynu, sako, Stalino balsas yra ne sykį tais laidais nuvažiavęs iki pat Berlyno. Benas tą vietą žino dar ir dėl to, kad čia dirba mergaitė, su kuria kartu mokėsi, visai nieko mergaitė, tokia kumpanosytė, plačių akių, eidavo sykiu į mokyklą... Sako, dabar jinai bemaž susižadėjusi su vienu elektriku.

Tai va – sugedo Beno radijas, turėjo tokį trantą, nešneka, ir tiek, sutiko tą mergaitę, papasakojo, – sako, atnešk, prirodysiu, čia yra tokių inžinierių, kur patys radijus dirba, tau bemat pataisys. Atvežė ant dviračio; tai mergaitei gelbstint, įleido pro vartus senas sargas, maloniai pasitiko inžinierius (gal manė, kad Benas atvežė kiaušinių; be reikalo Benas taip negražiai apie jį pagalvojo – pasirodė, labai gero būta žmogaus), stvėrė tą radiją, pasitiesė visokias schemas.

Davėsi vienas iki sušilimo, paskui pasišaukė antrą, sušilo abu, o turėjo atsisakyti:

– Velniai jį žino! Turbūt nebeįmanoma pataisyti. Tokį jau padirbo fabrikas. Labai atsiprašome. Ką tu, už ką mums pinigai, juk mes nieko nepadarėme?

– Ačiū. Ir aš labai atsiprašau, kad taip ilgai jus sutrukdžiau... Koks velnias ir įlindo į tą aparatą? – atsakė Benas ir parlakino tą dėžę namo, užvalgė barščių, pasidėjo ant stalo, pasitiesė schemą, kurioj ničnieko neišmanė, ir ėmė rakinėti, žiūrinėti, kol suskaudo galvą.

– Va, dar vienas amatas. Nuo lėktuvų – prie radijo, – pyktelėjo motina, bet nelabai smarkiai: bepigu kaimo vaikams (na, jau senesnio, jau nelabai dabartinio) – jie visada darydavo tai, ko nesuprasdavo tėvai, kurie dėl to į viską žiūrėdavo arba su tamsiu nepritarimu, arba su stabmeldiška pagarba.

– Kad niekas negelbsti, reikia pačiam...

Ir ką? Ir surado tą kliautį! Mažutėlaitę, tačiau esminę – sukeisti buvo tikrai du laideliai; sakysim, jeigu vienas buvo prilituotas prie dešinės lempos kojelės, tai turėjo būti prie kairės, o kitas prie dešinės. Kad užblerbė, kad užgrojo! Va jums ir stabmeldiška pagarba! Kokia kita begali būti? Iš to mažo atsitikimo ir moralas: neieškokim sušilę didelių kliaučių – jos matyti bet kur ir bet kada; mažosios verčia viską aukštyr kojomis. Netikėkim, jei kas sako skiriašis dėl to, kad neatitiko charakteriai, netikėkim, jei kas sako ir rašo, kad tas kūrinys netinkamas liaudžiai, nes ji jo nesupranta, netikėkim, jei kas veržte veržiasi karjeros laiptais, drąsiai visiems šaukdamas, kad nieko jis daugiau nenori, tikrai daryti gera kitiems... Ne, viskas yra daug paprasčiau, viskas turi daug menkesnę, mažesnę priežastį: ne prie tos kojelės prilituotas koks nors laidas!..

Atsakykite į klausimus

1. Kokia šio epizodo tema?

2. Kokiu istoriniu metu vyksta veiksmas? Iš ko sprendžiate?

3. Kokio amžiaus yra pagrindinis veikėjas? Iš ko sprendžiate?

4. Pirmiausia sau atsakykite į klausimus: kokiu asmeniu apie pagrindinį veikėją pasakojama? Kas pasakoja? Kieno akimis regimas pasaulis? Po to raštu trumpai apibūdinkite pasakotoją.

5. Benas ne iš karto suprato, kad inžinierius yra geras žmogus. Kokių įtarimų Benui buvo kilę iš pradžių ir kodėl jis savo nuomonę pakeitė?

6. Kokias išvadas apie Beno charakterį galime padaryti spręsdami iš šio epizodo? Savo požiūrį argumentuokite (pagrįskite).

7. Koks posakis šiame tekste vartojamas ir tiesiogine, ir perkeltine prasme?

8. Ištrauka baigiama tam tikru moralu – pamokymu. Savais žodžiais paaiškinkite išvadinę, pamokomąją epizodo mintį.
